

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 17-2/2008/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

22/2008. (VI. 25.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a budapesti lakos Panaszos¹ 2008. március 23-án előterjesztett **panaszát** a 2008. június 25-én megtartott zárt ülése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – jelen esetben a Készenléti Rendőrség – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem kerül sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, ezért a Testület a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93.§-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás:

Panaszos 2008. március 23-án a BRFK Panaszirodáján a vele szemben 2008. március 15-én történt vegyi eszköz alkalmazása intézkedések tárgyában terjesztette elő panaszát és kérte, hogy azt a Testület vizsgálja ki. A Testület a panaszt 2008. április 2-án érkeztette.

Megállapítható, hogy a panaszos kérelmét az Rtv. 93. § (1) bekezdésében foglalt határidőn belül nyújtotta be, ezért azt érdemben vizsgálni kell.

I.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszos beadványában előadja, hogy 2008. március 15-én 20.40 perc körüli időpontban a Budapest VIII. kerület Mária utcában közlekedett az Üllői út irányába, amikor az Üllői út irányából a rendőrség több alkalommal is vegyi eszközt alkalmazva, könnygáz-gránátot lőtt be a Mária utcába. Panaszában azt sérelmezi, hogy a vegyi eszköz alkalmazását nem előzte meg érthető és kellő időben közölt felszólítás (az érhetetlen hangon közölt felszólítás és a vegyi eszköz kilövése között állítása szerint 6 mp telt el), illetve őt magát senki sem szólította fel a terület elhagyására.

A Testület a panasz teljes körű kivizsgálásához az ORFK Ellenőrzési Szolgálatán keresztül kérte a fenti intézkedésekkel kapcsolatban keletkezett videofelvételek megtekintését – amennyiben azok fellelhetőek és rendelkezésre állnak; egyúttal másolatban kérte megküldeni a fenti kényszerítő eszköz alkalmazásáról felvett rendőri jelentések másolatait. A Testület e tárgyban tett megkeresésére közel másfél hónap elteltével sem érkezett válasz, ezért a Testület a tárgybeli panaszügyben a rendelkezése álló információk alapján volt kénytelen döntést hozni – figyelemmel az Rtv-ben előírt 90 napos ügyintézési határidő betartására.

Ezzel kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet arra, hogy az Rtv. 93/A. §-ának (3) bekezdése szerint a Testület az Rtv. 93/A. § (1) bekezdés szerinti tevékenysége során „A Testület a vizsgálata során a Rendőrségtől felvilágosítást kérhet. A Testület az összes olyan iratba betekinthez, illetve iratról másolatot kérhet, adatot, körülményt, tényt, eljárást megismerhet, ami a vizsgált intézkedéssel összefügghet.”

A panaszüggyel összefüggésben a Testület kizárólag a Készenléti Rendőrség parancsnokának a 2008. március 15-i rendezvények biztosításával kapcsolatban készített részletes jelentését kapta meg az ORFK Ellenőrzési Szolgálat útján.

II.

Az Rtv. 49. §-ának (2) bekezdése szerint a rendőr a szolgálatban rendszeresített gumilövedéket, illetve pirotechnikai eszközt, könnygázgránátot, elfogó hálót, ingerlőgázt, továbbá vízágyút alkalmazhat a mások vagy saját élete, testi épsége, illetőleg a vagyonbiztonság közvetlen veszélyeztetésének elhárítására, vagy ha a löfegyverhasználat feltételei (54. §) fennállnak. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 61. §-ának (7) bekezdése szerint a könnygázgránát tömegoszlításra vagy zárt térben kialakult ellenállási góc felszámolására alkalmazható azzal, hogy az mindig parancsra, a helyszínen tartózkodó parancsnok által meghatározott módon akkor történhet, ha egyidejűleg gondoskodtak a rendőröknek a könnygáz hatása elleni védelméről.

Az Rtv. 59. §-a (tömegoszlítás) értelmében, ha a jogellenesen összegyűlt vagy jogellenes magatartást tanúsító tömeg nem tesz eleget a szétoszlásra irányuló rendőri felszólításnak, a rendőrség előzetes felszólítást követően ingerlőgázt alkalmazhat (mely eszköz alkalmazására a tömeget előzetesen figyelmeztetni kell).

A fenti tömegoszlítás kapcsán (melynek során a rendőrség ingerlőgázt alkalmazott) a Testület részletesen is áttekintette a Készenléti Rendőrség parancsnokának a 2008. március 15-i rendezvények biztosításával kapcsolatban készített jelentését. A jelentésből megállapítható volt, hogy 20:38 körüli időben az Üllői út – József körút területén jelentős erőszakos

cselekmények voltak folyamatban, melynek során a tömeg üvegeket, molotov-koktélokot dobált a rendőrök felé, így a parancsnok utasítására 6 db könnygáz-gránát kilövésére került sor. Ezzel egy időben a Pál utca – Mária utca kereszteződésében hasonló események zajlottak, így ott 1db könnygáz-gránát kilövésére került sor. Ezt követően 20.40 körüli időben az Üllői út – Mária utca kereszteződésében mintegy 2-300 fő az oszlató köteléket ugyancsak kövekkel, üvegekkel és molotov-koktélokkal kezdte dobálni, ezért a kereszteződést a parancsnoki utasításra a kötelék lezárta, illetve felszólították a tömeget a távozásra, majd a kiszorítást megkezdték. A jelentés szerint a támadás ekkor már közvetlen közélről érte a rendőröket, minek következtében hat rendőr ruházata meggyulladt – ezért a parancsnok, utasítást adott 2 db, majd mivel ez eredménytelennek mutatkozott, további 9 db gránát alkalmazására. A jelentés szerint a vegyi eszköz alkalmazását minden esetben megelőzte a szükséges felszólítás.

Fentiek alapján tehát – a panasz, illetve a rendőri jelentés összevetéséből – megállapítható, hogy könnygáz alkalmazására valóban sor került a panaszos által megnevezett utcában és időpontban, azonban alkalmazása a Testület álláspontja szerint jogszerűen és indokolt módon történt.

III.

Az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése kiemeli, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával (arányos eljárás). Ugyanakkor az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a Rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

A konkrét panasz kapcsán – a Testület álláspontja szerint – a kifogásolt rendőri intézkedések érintették a panaszos testi épséghez fűződő jogát.

A jogkorlátozás és annak arányossága kapcsán megállapítható volt, hogy a kényszerítő eszköz alkalmazására indokolt módon került sor – mivel az ingerlőgázt a rendőrök az említett helyen és időpontban (Üllői út – Mária utca kereszteződése) már kifejezetten saját életük és testi épségük védelmében alkalmazták, tehát a tömegoszlatás célján, az engedetlenség megtörésén túl az alkalmazásban már saját védelmük is közrejátszott, ami megfelel mind az Rtv. 49., mind pedig 59. §-ának. Az arányosság a Testület álláspontja szerint nyomon követhető volt abban a tekintetben, hogy a rendőrség a panaszos által jelzett területen a jelentés szerint először 1, majd 2, végül mivel elégtelen eredménnyel járt 9 db gránátot alkalmazott, tehát az utasítást adó parancsnok e tekintetben a fokozatosságot betartotta.

A Testület áttekintette az állampolgári jogok országgyűlési biztosának az OBH 2058/2008 számú ügyben készült jelentését is, mely elemezte a március 15-i (és kapcsolódó) eseményeket. A biztos munkatársai a március 15-én az esti órákban lezajlott eseményekről megállapították, hogy mindaddig, amíg a Blaha Lujza téren a Magyar Önvédelmi Mozgalom által szervezett rendezvényről a tömeg egy része nem indult el a Művészetek Palotája felé, a felsorakozott rendőrök nem intézkedtek. Amíg a rendezvény nem veszítette el békés jellegét, valamint a bejelentettől előzően nem folyt tovább, gyülekezési joggal összefüggő visszásságra utaló körülményt nem tártak fel. Ezután a Rendőrség a Gytv. értelmében a megfelelő

felszólítást követően feloszlatta a rendezvényt. A rendőrség biztosította annak lehetőségét hogy a felvonuláson részt venni nem kívánók megfelelően elvonulhassanak. Az ombudsman jelentésében foglaltak is alátámasztják a Panasztestület megállapításait, miszerint a rendőri intézkedés jogszerű és indokolt volt.

IV.

A Testület állásfoglalása szerint a panaszolt ügyben a panaszos testi épséghez fűződő jogának korlátozására jogszerűen, indokolt módon került sor, így a Testület alapjogsérelmet nem állapított meg.

A Testület a rendelkező részben foglaltak szerint, az Rtv. 93.§ (2) pontja alapján a panaszt az intézkedést fogantatosító szerv vezetőjéhez átteszi.

Budapest, 2008. június 25.

Dr. Kaltenbach Jenő s. k.
elnök

Dr. Juhász Imre s. k.
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferency Nóra s. k.
testületi tag

Dr. Féja András s. k.
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf s. k.
testületi tag

Az állásfoglalást kapják:

A Panaszos

A Készenléti Rendőrség parancsnoka
1101 Budapest, Kerepesi út 47-49.

Irattár